

Tentamen Tillämpad kvantfysik (TIF100)

Tid: 28 augusti 2013, 8.30-12.30

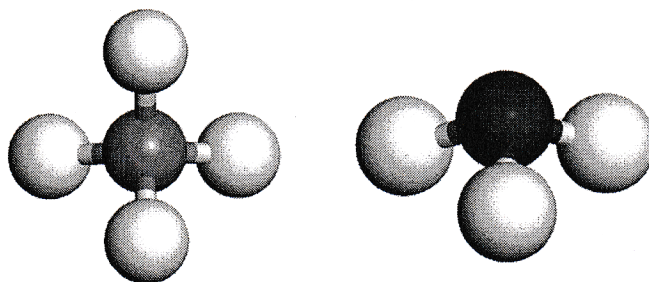
Examinator: Henrik Grönbeck, 031-7722963, 070-2862459

Hjälpmedel: Physics Handbook, Beta Mathematics Handbook, räknedosa

Betygsgränser (inkluderat bonuspoäng): Betyg 3: 17 p, betyg 4: 25 p, betyg 5: 31 p.

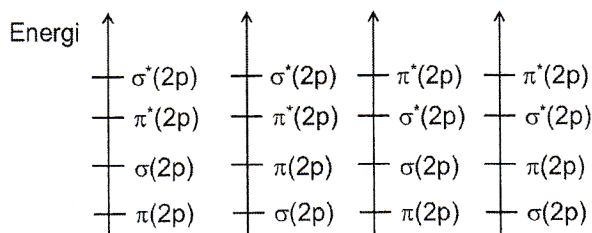

- Elektronkonfigurationen för valenselektronerna i strontium är $5s^25p^0$.
  - Skissa de radiella delarna av enelektronvågfunktionen för 5s och 5p. (2p)
  - Bestäm LS-termerna för grundtillståndet samt de exciterade tillstånden 5s6s, 5s5p, 5s6p och 5s4d. (1p)
  - Skissa ett energinivådiagram och rita in vilka dipolövergångar som kan finnas mellan grundtillståndet och 5s6s, 5s5p, 5s6p, och 5s4d. Bortse från finstruktur. (1p)
- För beräkningar inom kvantfysik används vanligen variationsmetoden eller störningsräkning. Beskriv principerna för dessa två metoder. På vilka antaganden bygger metoderna? När kan de användas? (2p)
- Figuren visar metan (CH_4) till vänster och ammoniak (NH_3) till höger.

- Förklara likheten i den molekylära strukturen för de två molekylerna genom att diskutera hybridisering. (2p)
- Metan och etan (C_2H_6) är tredimensionella molekyler. Förklara varför eten (C_2H_4) är tvådimensionell. (1p)
- C-C avståndet är kortare i eten än etan. Varför? (1p)

4. Helium exciterat till elektronkonfigurationen $1s^1 2s^1$ kan anta två olika tillstånd beroende på vilka spinnkvanttal som antas. Vilket tillstånd har lägst energi och varför? (2p)
5. Beräkna (i energi) hur spektrallinjen från $3p_{1/2}$ till $3s_{1/2}$ i Na splittras upp i ett yttre magnetfält på 2 T. (3p)
6. Tabellen nedan anger experimentell data för en serie homonukleära molekyler. Valensnivåerna från 2p för dessa molekyler visas i figuren.

För moleylerna ligger dels $\sigma_g(2p)$ och $\pi_u(2p)$ och dels $\sigma^*(2p)$ och $\pi^*(2p)$ energetiskt så nära att det kan vara svårt att på förhand veta den inbördes ordningen.

- (a) Bestäm vilket eller vilka av de fyra alternativen som stämmer överens med de experimentella observationerna. Svaret skall vara ordentligt motiverat. (2p)
- (b) Beskriv kvalitativt hur $\sigma(2p)$, $\sigma^*(2p)$ och $\pi(2p)$ är uppbyggda från de atomära orbitalerna. (1p)
- (c) I tabellen ser man att bindningsenergierna i serien ökar från B_2 till N_2 för att därefter minska. Förklara orsaken till detta. (1p)

Table 1: Data för diatomiska molekyler. E_b (eV) är bindningsenergin, d (Å) är bindningsavståndet och M är multipliciteten.

Molekyl	E_b	d	M
Li_2	1.0	2.67	1
Be_2	inte stabil	-	-
B_2	3.0	1.59	3
C_2	5.9	1.24	1
N_2	9.6	1.09	1
O_2	5.1	1.21	3
F_2	1.6	1.43	1

7. Med Stark effekt menar man skiftet och uppsplittringen av spektrallinjer i närvaro av ett yttre statiskt elektriskt fält. Hamiltonianen för väteatomen i ett fält (E_0) i z -led är:

$$H = -\frac{\hbar^2}{2m}\nabla^2 - \frac{e^2}{4\pi\epsilon_0 r} + eE_0z.$$

Det elektriska fältet kan anses vara en störning till H_0 enligt:

$$H = H_0 + eE_0z.$$

Beräkna med störningsräkning till andra ordningen energibidraget från $n=2$ tillstånd på grundtillståndsenergien. (3p)